

Hatályos: 2016.08.28-tól

A 68. sorszámú Lovastúra-vezető megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye**1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK**

- 1.1. A szakképesítés azonosító száma: 52 812 02
 1.2. Szakképesítés megnevezése: Lovastúra-vezető
 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: -
 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 720-960

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei
 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: -
 2.2. Szakmai előképzettség: -
 2.3. Előírt gyakorlat: -
 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: díjugrató-lovastusa rajtengedély vizsga megléte
 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 40%
 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
 2.8. Szintvizsga: -
 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: -

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakörök
3.1.2.	5233	Idegenvezető	Lovastúra-vezető

- 3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A lovastúra-vezető önálló lovas turisztikai, vendéglátó szolgáltatást végez, vagy tevékenységét egy lovas vállalkozás alkalmazásában végzi. Munkája során feladata a lovak ellátása, képzése, a vendégek elhelyezése, ellátása, lovagoltatása, lovastúra útvonalak tervezése, lovastúra vezetése, lovastábor megszervezése, gyermek lovagoltatás, kapcsolattartás szolgáltatókkal, hatóságokkal. A végzett szakember lovas vállalkozását túravezetés, lovagoltatás, tábor üzemeltetés területén egyaránt magas szinten működteti. Ennek során a lovak gondozása és használata terén a szakma szabályai szerint eljárva biztosítja azok hosszú hasznos élettartamát. Turisztikai tevékenységével hozzájárul mind a saját, mind a kapcsolt vállalkozások eredményes működéséhez. Napi szinten szoros, bizalmi kapcsolatot épít ki a vendégeivel, igényeiket a gyerekektől, kezdő lovasoktól a gyakorlott túralovasokig (képeségeik figyelembevételével) lehetőségeihez mérten kielégíti, biztonságukat maximálisan szem előtt tartva.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- a lovakat szakszerűen ápolni, gondozni,
- munkavédelmi előírásokat betartani,
- lovakat lovagláshoz és fogatláshoz felszerszámozni,
- gondoskodni a szerszámok, felszerelések karbantartásáról, tárolásáról,
- könnyűosztályú szinten díjlovagolni, akadálypályán, terepen biztonságosan lovagolni,
- alapszinten fogatot hajtani,
- lovakat fogatba be-, illetve kifogni,
- lovat szakszerűen futószárazni,

Hatályos: 2016.08.28-tól

- elvégezni a ló alapkiképzését,
- lovasokat oktatni, felkészíteni túrára,
- lovastúrát megtervezni, megszervezni, elvezetni,
- lovastábort megszervezni, felügyelni,
- gyerekekkel, felnőttekkel kapcsolatot kialakítani,
- táborozó csoportokat szervezni, irányítani,
- aktívan részt venni környezetébe lovas életében, bekapcsolódni az iskolai lovas oktatásba,
- lovas szakmai és turisztikai információkat, érdekességeket átadni,
- gondoskodni a vendégek szállásáról, étkeztetéséről, szórakoztatásáról,
- tevékenységét balesetmentesen, biztonságosan végezni,
- szakmai szervezetekkel, turisztikai vállalkozásokkal kapcsolatot építeni, fenntartani,
- önálló vállalkozási tevékenységet folytatni,
- vállalkozását a mindenkori jogszabályi környezetnek megfelelően működtetni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	-	-	-

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.4.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.5.	10951-16	Lógondozási feladatok
4.6.	10952-16	Lovaglási feladatok II.
4.7.	10953-16	Fogathajtási feladatok
4.8.	10954-16	Túravezetés, lovagoltatás
4.9.	11599-16	Turisztikai alapismeretek
4.10.	11598-16	Lovastábor működtetése, vendéglátás

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10951-16	Lógondozási feladatok	írásbeli
5.2.4.	10952-16	Lovaglási feladatok II.	szóbeli
5.2.5.	10953-16	Fogathajtási feladatok	írásbeli
5.2.6.	10954-16	Túravezetés, lovagoltatás	gyakorlati
5.2.7.	11599-16	Turisztikai alapismeretek	szóbeli
5.2.8.	11598-16	Lovastábor működtetése, vendéglátás	írásbeli
5.2.9.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.10.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 61%-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Lógondozási, lovaglási, fogathajtási, túravezetői és lovagoltatási feladatok bemutatása

A vizsgafeladat ismertetése:

Lógondozási feladatok végrehajtása:

- a ló tartási körülményeinek felmérése, életterének kialakítása,
 - a ló szakszerű ápolása,
 - takarmányok felismerése, minősítése, a ló takarmányadagjának összeállítása és kiporciózása,
 - a ló egészségi állapotára utaló jelek értékelése, a ló alap egészségügyi ellátása,
 - a ló előkészítése, felszerelése különböző tevékenységekhez.
- (időtartam: 30 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 15%)

Lovaglási feladatok végrehajtása:

- a ló szakszerű futószárazása (három jármódban),
 - könnyűosztályú díjlovagló program (L...) bemutatása, a lovasszövetség által az adott évre jóváhagyott programgyűjteményből.
- (időtartam: 45 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 30%)

Túravezetői és lovagoltatási feladatok végrehajtása:

- lovasítás, a megfelelő ló-lovas párok kiválasztása,
 - lovasoktatás futószáron vagy lovardában,
 - tereplovaslás 5-10 fős csoportban, 1-1,5 órás terep útvonalon, természetes és rögzített terepakadályok leküzdésével,
 - a ló szakszerű felszerszámozása (idomító munkához, ugratáshoz, túrához), szerszámok ápolása,
 - a túra előkészítéshez, vezetéshez szükséges eszközök használata,
 - elsősegélynyújtás.
- (időtartam: 150 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 35%)

Fogathajtási feladatok végrehajtása:

- alapfokú fogathajtási program bemutatása, kettes fogatban,
 - a fogatszerszám és a kocsi részeinek ismertetése,
 - fel- és leszerszámozás, a szerszámok helyes illesztése,
 - kettes fogat be- és kifogása,
 - fogat előkészítése túrához.
- (időtartam: 45 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 20%)

A vizsgafeladat időtartama: 270 perc

A vizsgafeladat aránya: 65%

A gyakorlati vizsgatevékenység akkor sikeres, ha a feladatrészek mindegyike eléri legalább az elégséges (2) szintet. Bármelyik feladatrész sikertelensége esetén a gyakorlati vizsgatevékenység eredménye elégtelen (1).

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat időtartama: -

A vizsgafeladat aránya: -

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Lovastúra-vezető feladatainak ismertetése

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények pontban megadott szakmai

Hatályos: 2016.08.28-tól

követelménymodulok (lógondozás, lovaglás, fogathajtás, túravezetés, lovagoltatás, turisztikai alapismeretek, lovastábor működtetése, vendéglátás) mindegyikét tartalmazzák a következő témakörök szerint:

- anatómia, élettan, egészségtan,
- fajta- és küllemtan,
- lóápolás,
- takarmányozási ismeretek,
- tartástechnológia,
- lóval való bánásmód,
- lóhasználat szerszámai, eszközei,
- futószárazás végrehajtása,
- lovardai rend,
- lovas befolyása a lóra, lovas segítségek,
- a helyes ülés,
- a ló kiképzésének folyamata,
- a ló jármódjai,
- lovardai alakzatok, patanyomfigurák,
- ugratás, terepakadályok leküzdése,
- lovas képzése, oktatása,
- lovasítás szabályai,
- biztonságos lovaglás feltételei,
- tereplovaglás, túralovaglás szabályai,
- lovaglás különböző domborzati- és talajviszonyok esetén,
- fel- és leszerszámozás, lovagláshoz, fogatoláshoz,
- fogathajtás szabályai, feladatok végrehajtása,
- hajtóstílusok,
- fogatok összeállítása,
- vállalkozás beindítása,
- lovastábor megszervezése,
- szállásolás, étkeztetés,
- lovastúra, illetve -tábor személyi és tárgyi feltételei,
- marketing eszközök,
- kapcsolatépítés, konfliktuskezelés
- programszervezés,
- kapcsolattartás partnerekkel,
- üzleti levelezés,
- viselkedés lovak körül,
- természeti és kultúrtörténeti értékek,
- magyar és nemzetközi gasztronómia.

A vizsgafeladat időtartama: 35 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat aránya: 35%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A lógondozási gyakorlati feladathoz legalább 10 tétel készüljön, és a vizsgafeladathoz megadott témaköröket komplexen tartalmazza.

A lovaglási gyakorlati feladatból minden vizsgázónak kötelezően mindkét részfeladatot meg kell oldania (futószárazás, díjlovaglás), és mindannyian azonos feladatot kapnak. A díjlovaglós feladatot – az elnök jóváhagyása után – a vizsga előtt legalább egy héttel közölni kell a vizsgázókkal. A pálya előkészítése és a vizsga során az érvényes versenyszabályok előírásait kell követni. A feladathoz ló és lovas felszereltsége a szabályzatnak megfelelő legyen. A két részfeladat értékelési aránya: futószárazás 40%, díjlovaglás: 60%.

A túravezetési, lovagoltatási feladat három részből álljon. Egy *lovasítási* (próbalovaglással, minimum 3 párossal) vagy *lovagoltatási* (futószáron, illetve lovardában önállóan vagy osztályban végrehajtva) feladat, egy *tereplovaglási* feladat csoportban, valamint egy harmadik, a vizsgafeladathoz megadott *többi témakörhöz kapcsolódóan*. Az utóbbihoz legalább 5 tétel kidolgozása elvárt. A három részfeladat értékelési aránya: lovasítás,

Hatályos: 2016.08.28-tól

lovagoltatás: 30%, tereplovaglás: 50%, manuális tevékenység: 20%.

A tereplovaglás 5-10 fős csoportban (3-8 vizsgázóval) történik. Több vizsgázó esetén több csoport szervezendő. A tereplovaglás során minden vizsgázónak kell vezetnie a csoportot egy-egy szakaszon. Az útvonalat kb. egyenlő szakaszokra kell osztani. A környezeti adottságok kihasználásával lehetőleg változatos terepviszonyok között kell haladni (legyen pl. mászatás, lejtőn leereszkedés, átkelés vízmosáson, közúton, haladás nyílt terepen, erdős részen, stb.). A túra során a három alapjármódban, azokat többször váltva (legalább 4-5 ügető és 2-3 vágta szakasz) kell haladni. Minden vizsgázó legalább 2 jármódban kell, hogy vezesse a csoportot. A tereplovaglás során legalább 5 (max. 8) természetes, rögzített akadályt kell minden vizsgázónak leküzdenie. Végrehajtása az akadály helyzetétől függően történhet egyenként vagy csoportosan, egymás után kellő távolságot tartva. Az akadályok típusa, méretei az alábbi lista szerint lehetnek (legalább 3 különböző típus szerepeljen a feladatban). A vizsgázó értékelésének szempontjai: az akadályok meglovaglásának, ugratásának technikája, a csoport vezetésének módja, a „terepbiztos” lovaglás megléte a túra során, a változó terepviszonyokhoz alkalmazkodva. A csoport kíséretére, az útvonal ismertetésére a képző biztosít helyismerettel rendelkező lovas kíséret. A kísérő nem haladhat elől, csak segít eligazodni, navigálja a csoportot, szükség esetén segítséget nyújt. A vizsgabizottság legalább két tagja lóháton vagy fogaton (melyeket a képző biztosít) kíséri a csoportot úgy, hogy a túra teljes útvonalán láthassa az összes vizsgázó teljesítményét. (A saját lovas öltözetéről és egyéni védőfelszereléséről a bizottsági tag, elnök magának gondoskodik.) Ha a vizsgázó a tereplovaglás során bukik vagy lóról esik, a vizsgát nem folytathatja, a vizsgatevékenysége elégtelen (1) minősítést kap.

A természetes akadályok a következő lehetőségekből választhatók (ajánlott méretekkel, melyektől ± 10 cm-rel lehet eltérni):

- természetes anyagú sövény (70 cm magas),
- szalmabálák (70-80 cm magas),
- farakás (70 cm magas, 70 cm széles),
- mélybe ugrás farönkön át (60 cm mély),
- mélyből ugrás farönkön át (60 cm magas),
- palánk (80 cm magas),
- száraz árok (100 cm széles),
- nagyméretű farönk (50-60 cm magas),
- kerítés (80 cm magas),
- kőfal (70 cm magas),
- vastag fa elemekből épített akadály (70 cm magas, 50-70 cm széles),
- benk (70 cm magas).

A fogathajtási feladatban minden vizsgázónak kötelezően be kell mutatnia az alapfokú díjhajtást, valamint még egy manuális tevékenységet a kapcsolódó témakörökből. Legalább 5 tétel kidolgozása itt is elvárt. A kettes fogat be-, illetve kifogása feladathoz a vizsgázó segítő személyt kapjon, vagy két vizsgázó együttesen végezze. A díjhajtó programot az elnök jóváhagyása után, legalább egy héttel a vizsga előtt közölni kell a vizsgázókkal. A két részfeladat értékelési aránya: díjhajtás 60%, manuális tevékenység 40%.

A gyakorlati vizsgatevékenység minden feladatához, a vizsga teljes időtartamára a képző biztosítja a feladatnak megfelelő képzettségű lóállományt. A lovaglási, túravezetési és fogathajtási feladathoz előzetes bejelentés alapján lehetőség van saját ló használatára. A lovak szállítását, elhelyezését és ellátását úgy kell megszervezni, hogy az nem akadályozhatja a vizsga menetét. (Ez az adott lovat biztosító feladata.)

A vizsga során a feladatokhoz szükséges öltözékről és egyéni védőfelszerelésről a vizsgázó maga gondoskodik a következő minimumok alapján:

- Gondozási feladathoz: zárt, biztonságos, jó állapotú munkaruházat, stabil lábbeli, hosszú nadrág, környezeti viszonyoknak megfelelő felső,
- Lovagláshoz: szabályos versenyszerű öltözet, csizma, lovaglónadrág, ing, zakó vagy kabát, kobak (cilinder), kesztyű,
- Futószárazáshoz és lovagoltatáshoz: stabil lábbeli, lovagló- vagy hosszú nadrág, ing,
- Fogathajtáshoz: stabil lábbeli, hosszú nadrág, ing, zakó, kalap, kesztyű.

Ezek hiányában vizsgája felfüggeszthető. Ezekon kívül más egyéni védőfelszerelések, illetve az időjárásnak megfelelő, biztonságos felső ruházat használható, ha nem akadályozza a feladat végrehajtását. A lovak számszámzatáról, felszereléséről a lovat biztosító (a képző vagy a vizsgázó) gondoskodik. A manuális feladatok anyag és eszközigényét a vizsgaszervezőnek kell biztosítania.

Vizsga csak olyan helyszínen szervezhető, ahol a gyakorlati vizsgatevékenység minden részletének biztonságos végrehajtásához adottak a körülmények, biztosítottak a tárgyi és személyi feltételek.

A szakképesítés sajátosságaiból adódó gyakorlati vizsgafeladatok jellege miatt a szakképesítésből szakmai vizsga csak tárgy év március 15-től október 31-ig szervezhető.

A gyakorlati vizsgatevékenység összetettsége és időigényessége miatt egy napon maximum 15 fő vizsgáztatható.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu/> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

A gyakorlati vizsgatevékenység akkor sikeres, ha az egyes feladat részek mindegyike eléri legalább az elégséges (2) szintet.

Annak a vizsgázónak, aki a lovaglási feladat során a versenyszabályzat alapján kizárásra kerül, vagy teljesítményét a bizottság szakmai szempontból elégtelennek (51% alatt) ítéli, a teljes gyakorlati vizsgája sikertelennek minősül.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A	
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	A vizsgafeladatnak megfelelő képzettségű ló
6.3.	Lóápoló felszerelés
6.4.	Istállómunka eszközei (villa, seprű, stb.)
6.5.	Takarmány előkészítés és kiosztás eszközei
6.6.	Lószerszám (hám)
6.7.	Nyereg
6.8.	Kantár
6.9.	Futószár
6.10.	Segédszárak
6.11.	Ostor
6.12.	Lábvédők
6.13.	Kötőfék
6.14.	Vezetőszár
6.15.	Egyéni védőfelszerelés (kobak, gerincvédő, stb.)
6.16.	Lószállításhoz használt eszközök
6.17.	Hajtókocsik, szekerek, gumis kocsik
6.18.	Karám
6.19.	Akadályok
6.20.	Díjlovagló négyszög
6.21.	Karbantartó eszközök
6.22.	Poroltó
6.23.	Térkép, iránytű, tájékozódás eszközei
6.24.	Telekommunikációs eszközök
6.25.	Vendéglátáshoz szükséges eszközök (szállás, étkeztetés)
6.26.	Számítástechnikai eszközök
6.27.	Anyag- és pénzmozgások bizonylatai
6.28.	Munkabiztonsági berendezések
6.29.	Környezetvédelmi berendezések

7. EGYEBEK